

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

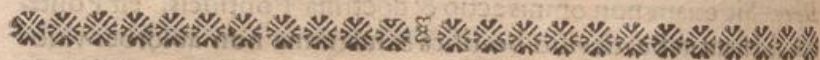
Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. II. Summi Pontificis è Cathedra, quamvis extra Concilium, docentis, indubiam & infallibilem auctoritatem esse, facris Paginis docetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

tioni committitur, quem in rebus ambiguis definiendis, indultius modum adhibere velit. Verba Concilii sunt: *Quod si in his recipiendis difficultas aliqua orietur, aut aliqua inciderint, qua declarationem aut definitionem postulant; præter alia remedia in hoc Concilio instituta confidit S. Synodus Beatissimum Romanum Pontificem curaturum, ut vel evocatis ex illis præsertim Provinciis, unde difficultas orta est, in quos eodẽ negotio tractando videtur expedire: vel etiam Concilii Generalis celebratione, si necessarium iudicaverit, vel commodiore quâcunque ratione ei visum fuerit, Provinciarum necessitatibus pro Dei gloria, & Ecclesia tranquillitate consulatur.*

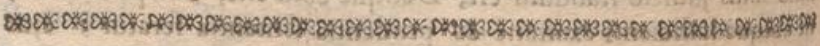

§. II.

Summi Pontificis à Cathedra, quamvis extra Concilium, docentis indubiam & infallibilem auctoritatem esse, sacris Paginis docetur.

Summaria.

1. Expenditur locus Deuter. 17. & ex illo argumentum ducitur.
2. Et Lucæ 22. adjunctâ SS. Patrum interpretatione.
3. Et Matthæi 16. ac Ioann. ult.
4. Adversarios Concilii prætextu id agere, ut S. Pontificis sententias non Concilio tantum, sed cuilibet Episcopo, privatoque Doctore submittant; sublatâ interim obsequendi necessitate.

I.

Atis quidem ex iis, quæ in secunda propositione disputavimus, Pontificis Romani auctoritatem in rebus fidei decidendis supremam esse, omnique periculo errandi exemptam constat; si enim Concilium à Papa non confirmatum, ut ostendimus, errare potest, nec ullam in Pontificem

infallibilem esse, è SS. Litteris probatur. 471

tificem corrigendi, judicandi, recipiendique appellationes potestatem habet; oportet ergo, aut Pontificis iudicium, quod ultimum est, infallibile esse; aut omnia in Ecclesia fluctuare, nullo Iudice certo, qui nascentes fidei controversias ita dirimat, ut omne dubium absolvat. Ut tamen tanto clarius evadat, quanto pluries illustrata: expendemus etiam pro hac tertia propositione, ea Scripturæ loca, quæ pro Secunda jam supra expendimus; sunt enim ferè eadem.

Primo locum habemus *Deuter 17. ubi: Si difficile arg. ambiguum apud te iudicium esse perspexeris inter causam & causam, lepram & lepram iudicium intra portas tuas verba videris variare: surge & ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus, veniesque ad Sacerdotem Levitici generis: & ad iudicem, qui fuerit illo tempore, quærsque ab eis, qui indicabunt tibi iudicii veritatem. Qui autem superbierit, nolens obedire Sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, ex decreto iudicis morietur.* Ad hunc locum *Deut.* respiciens *Josaphat Rex Parahpom. 2. cap. 18.* Sacerdotes sic alloquitur: *Omnem causam, qua venerit ad vos fratrum vestrorum, ubicumq; questio est de Lege, & de mandato, de ceremoniis, de justificationibus, ostendetis eis, ut non peccent in Dominum: Amarias autem Sacerdos & Pontifex vester, in his, qua ad Deum pertinent, presidebit.*

Et *Ecclesiast. 12.* *Verba Sapientum sicut stimuli, & sicut clavi in altum defixi, qua per Magistrorum consilium data sunt à Pastore uno. His amplius fili mi ne requiras.*

Ad majorem intelligentiam horum sacræ Scripturæ textuum nota: Legales causas fuisse duplices, Primo erant sacræ & ceremoniales, hoc est, de Religione, de Fide, Sacrificiis, lepra, &c. hæ ad Sacerdotale iudicium pertinebant. Aliæ judiciales erant, videl. de homicidio, de sanguine, &c. istas Magistratus laicus dirimebat, qui in singulis urbibus habitabat, & in portis jus dicebat, ut ab omnibus etiam exteris tanto liberiùs adiri posset. *Deuter. 16. v. 8.* Si vero lis tam esset ambigua, ut ab inferiori & obvio hoc Magistratu definiti non posset, ea Hierosolymam deferenda, & à Concilio Sacerdotum, præsertim summo Pontifice definienda erat. Omnes enim causæ etiam judiciales ex lege explicabantur; legis autem interpretes erant Pontifex, cui in hoc casu non sacræ tantum, sed etiam civiles causæ committebantur, ut patet ex *Deuter. 21. v. 5.* *Ezech. 44. v. 24.* *Josepho l. 2.*

contra.

472 Lib. III. §. II. S. Pontificem è Cathedra docentem
contra Apionem. Et Philone *lib. 3. de Vita Moysis.* Pronuntiatà verò
à summo Pontifice sententiã, iudex sæcularis eandem exequabatur, &
ex hujus decreto, qui nolent Pontificis imperio obtemperare, extre-
mo supplicio multabantur, ut hîc dicitur, explicant que Cajetanus, Ly-
ranus, Oleaster Sigonius, & existis Cornelius in hunc locum.

Ex hoc Deuteron. textu argumentari sic licet: Vel summi
Sacerdotis sententia infallibilis & irreformabilis erat, vel non
erat? Si erat? hoc ipsum est, quod volumus, quodque probare in-
tendimus; nec enim privilegium & assistentia Synagogæ conce-
ssa, Ecclesiæ neganda est longè nobiliori, quamque plures hære-
ses impugnant, utpote toto orbe diffusam: & proinde uno & in-
fallibili iudice magis indiget, qui finem discordiis imponat. Si
verò summi Sacerdotis sententia infallibilis & irreformabilis non
erat? cur ab illa non admittitur appellatio, & qui non acquiescit,
mori iubetur? planè dignus morte non est, qui in rebus fidei du-
biam incertamque sententiam non admittit, cum fidem oporteat
indubiam esse, certamque: nec unquam, nisi injustè, ultimo sup-
plicio affectus est, qui à iudice & sententia appellavit, à qua ap-
pellare potuit, quæque ultima non est.

Dices, Pontificis sententiam fuisse quidem certam, sed à Pon-
tifice in Concilio, & ex Concilii suffragiis latam, ut patet ex vet-
bis sacri textûs, qui non de uno Pontifice, sed de pluribus loquitur;
& ideò Hebræi & Sigonius *l. 6. de Republ. Hebr. c. 7.* explicavê
de magno Concilio Sanhedrim, quod 70. viris constabat; non er-
go potest ex hoc textu deduci summi Pontificis sententiam, etiam
extra Concilium docentis, ultimam esse, & irrefragabilem.

¶. Sanhedrim non fuisse Concilium generale, cum 70. tan-
tùm viris constaret, quorum multi Sacerdotes non erant; non er-
go potest ex hoc loco argumentum pro Concilio generali adduci.
Deinde esto generale fuerit, illi tamen Pontificis Max. sententia
adstricta non erat: de solo enim summo Sacerdote dicitur: *Qui au-
tem superbiens noluerit obedire imperio Sacerdotis, qui eo tempore
ministrat Domino Deo tuo, morte morietur.* Et ideò solus Pont. Max.
Rationale & Oraculû Urim Vethûmim ad pectus gestabat, cû inscrip-
tione: *Judicium & Veritas:* solus etiam & sine Concilio Oraculum
consulebat in rebus dubiis *1. Reg. 23. & 30.* Et esto concedamus, in ve-
teri

veri testamento, ubi vix angulum Orbis Synagoga occupabat, Pontificis ultimam sententiam fuisse Concilio alligatam; hoc tamen de Ecclesia Christi dici non potest, quæ cum toto terrarum orbe diffusa sit, Concilium generale convocari rarissimè potest, & tunc etiam cum gravissimis Ecclesiæ incommodis; & propterea non in Concilium, sed in solum Petrum curam & gubernationem suæ Ecclesiæ transtulit Christus, multasque hæreses sine Concilio voluit à solo Pontifice confutari, & qui non illi adhæreret, pro hæretico æstimari, ut expressè testantur S. Augustinus *epist. 162.* & in *Psalm. contra partem Donati.* Et S. Leo *epist. 87. ad Episcop. Viennensis Provinciae*, quæ verbatim testimonia infra recitabimus, & ipsa Ecclesiæ praxis plùs satis demonstrat.

II. Secundus scripturæ locus habetur *Luca 22.* Ubi Christus pro Petro ejusque successoribus rogasse se dicit, ne unquam illorum fides deficiat: *Simon Simon, ecce Sathanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum; ego autem pro te rogavi, ut non deficiat fides tua: & tu aliquando conversus, confirma fratres tuos.*

Nota, hæc Christi verba specialiter ad Petram dirigi; quamvis enim Sathan omnes Apostolos expetiverit, non tamen dicit Christus: *Ego pro vobis rogavi:* sed *pro te:* innuens se privilegium aliquod speciale Petro postulasse: nec Petro tantum, sed illius etiam successoribus: semper enim Ecclesia, ut impetitur à Sathana, ita confirmari debet: & sicut ex omnium Catholicorum sententia aliæ promissiones Petro factæ ad ejus successores pertinent, sic etiam ista; nec aliter Concilia ipsa & Patres hunc locum intellexerunt, ut planè temerarium sit, non ita intelligere: quamvis enim etiam pro perseverantia Petri in gratia, & pro ipsa Ecclesia Christus oraverit; specialiter tamen pro Petro ejusque successoribus, ne in fide deficerent, aliquid contra ipsam docendo, orasse; sicque speciale aliquod privilegium Petro & successoribus impetrasse, tum ipsa per se verba, tum omnium Patrum consensus habet. Ii sunt: Patres sextæ Universalis Synodi Constantinopolit. *Act. 4.* S. August. *l. de corrept. & grat. 18.* S. Chrysostomus *homil. 83. in Matth.* Theophylactus *in c. 22. Luca.* S. Lucius Papa & M. *epist. 1. ad Episcopos Gall. & Hisp.* S. Leo *serm. 3. de Assumpt. sua ad Pontif.* S. Nicolaus I. *epist. ad Michaëlem Imperat.* S. Leo IX. *epist. ad Petrum Antioch.*

474 Lib. III. §. II. S. Pontificem è Cathedra docentem
S. Bernardus *epist. 190. ad Innoc.* S. Gregorius M. *l. 6. epist. 37. ad Eul-*
gium. S. Thom. *2. 2. quæst. 1. a. ult.* Innocentius III. *in epist. ad Episc. A-*
relat. & habetur c. Majores de Bapt. Joannes Constantinopolit. *epist.*
ad Hormisd. Papam. Theodorus Studites *epist. ad Paschalem PP.* S.
Bernard. *serm. de privileg. B. Joann. Bapt.* Et denique omnium elegan-
tiss. B. Agatho PP. *epist. ad Augustos,* quæ recitata, recepta, summisque
laudibus affecta est à Patribus 6. Occumenicæ Synodi *Act. 4. & 8.*
& habetur *Tomo 3. Conciliorum.*

Jam ex hoc Lucæ textu, junctâ explicatione & interpretatione
omnium ferè SS. Patrum, sic argumentamur: Si Romani Pontificis è
Cathedra docentis sententia in materia fidei non est infallibilis, ergo
potest illi error fidei subesse; ergo ejus fides potest deficere: non
ergo verum est privilegium illi à Christo speciale impetratum esse, ne
illius in docendo fides deficiat.

Dices 1. Hoc privilegium Petro impetratum à Christo ad ejus
successores extendendum non esse.

R. Hoc imprimis militare contra explicationem omnium
Patrum, qui hanc Christi promissionem non Petro tantum, sed
ejus Sedi, & consequenter successoribus factam esse dicunt. Idque
ex Christi verbis colligitur, qui hoc donum perpetuæ & indefecti-
bilis fidei in utilitatem Ecclesiæ Petro contulit, ut is videlicet eam
confirmaret contra Sathanæ insultus: quæ ratio non pro Petro so-
lum, sed pro ejus successoribus æquè multoque magis militat:
quando videlicet Ecclesiæ & multo magis impugnatur, & multo
magis, ut confirmetur, opus habet. Quod si hoc privilegium ad
solum Petrum restringas: idem dicendum erit de aliis *Matth. 16. &*
Joann. ult. Petro concessis: quod si semel admittas: imprimis con-
tra totam Ecclesiæ sentis: deinde quomodo contra hæreticos pri-
matum & potestatem Pontificis Romani probabis?

Dices 2. Promissionem Petro factam principaliter in Ecclesiæ
dirigi, quæ à Concilio Generali representatur.

R. Hoc vix responso aliquo dignum esse: tam enim clara
sunt Christi verba, tam apertè in solum Petrum diriguntur, &
adedò nulla Ecclesiæ, aut Concilii fit mentio, ut videantur adver-
sarii nostri non tam suam opinionem ad scripturam accommodare
voluisse, quàm potius scripturam, volentem nolentemque in suas
partes

partes trahere, ut non tam ipsi quod scriptura, quam scriptura quod ipsi sentiret.

Quòd si velint, donum & privilegium Petro & Successoribus collatum, mediatè ipsi etiam Ecclesiæ collatum esse, quæ cum à Petro gubernari se patitur, errare non potest; quemadmodum quidquid boni natura capiti concessit, illud totum in bonum, & directionem corporis redundat; id quidem verissimum est, & sensui SS. Patrum omnino consentaneum: sed sententiam nostram confirmat potiùs, quàm evertit.

Dices 3. Ex eo Evangelii textu non haberi, quòd Pontificis iudicium etiam extra Concilium docentis, infallibile sit.

R. Cùm Christus nullam omnino Concilii mentionem faciat, multòque minùs infallibilitatem Petri illi adstringat; gratis & sine fundamento hac limitationem ab iis opponi, qui dolent Scripturam aliter loqui, quam ipsi velint. Si Petri fides à Concilii directione, & non econtrà Concilii fides à Petro penderet; non tam Petrus fratres suos confirmaret, quàm ipse à fratribus confirmaretur.

III. Faciunt ad hoc ipsum probandum, quæ *Matth. 16.* & *Joann. ult.* habentur, ubi ex omnium Catholicorum sententia Petro, ejusque successoribus dicitur, eos esse *Petram & fundamentum Ecclesiæ, contra quam porta inferni non prevalebunt*: illis, tanquam totius Ecclesiæ Pastoribus, omnium Christi ovium cura & regimen per ea verba committitur; *Petro amas me? pasce oves meas.* Quænam istorum verborum sententia sit, jam suprâ explicavimus: nunc ex illis hoc argumentum ducimus. Si Petrus ejusque successor est fidei Petra, oportet illum, cùm Ecclesiam publicè, & cum potestate docet, (tunc enim maximè officio suo fungitur, & Petram agit,) concuti in fide non posse, multo minùs frangi; aliàs non tam Petra, quam arena esset: & quid plus aliis Doctoribus & Episcopis Petrus accepisset, quàmve ratione Petræ titulum magis meritus esset, si æquè ac illi posset in fidem impingere evertique, & errores docere? Si Petri omniumque Episcoporum in credendo, docendoque, quæ sunt fidei, par est conditio, omnes pariter erunt petræ, nec majori titulo Petrus, quàm illi: si verò Petri, & aliorum Episcoporum non est in fide par conditio, oportet plus Petro ejusque successoribus,

476 Lib. III. §. II. S. Pontificem è Cathedra docentem
bus, quàm aliis Episcopis tribui : & quid hoc aliud ? nisi quòd ca-
dere illi omnes in errores possint ; immo pleræque hæreses ab Epi-
scopis aut natæ, aut nutritæ : Petrus solus ejúsque successores non
possint ; & ideò Petro, non aliis dictum esse : *Super hanc Petram
ædificabo Ecclesiam meam.* Rursus : si Petrus, ejúsque successores
sunt fundamentum Ecclesiæ, contra quam portæ infeti non prævale-
bunt, hoc est, quæ nunquam corruet, nunquam errabit, aut defi-
ciet, multo magis oportet fundamentum corruere & deficere non
posse : quid enim hoc portenti, ut stante domo fundamentum ca-
dat ? Aut ergo fundamentum Ecclesiæ non est Petrus : aut si est,
eo cadente, cadet Ecclesia, & Ecclesiâ non cadente, nec ipsum ca-
dere potest.

Quòd si dicas, Petrum Ecclesiam repræsentâsse, & ita hanc
promissionem non tam Petro, quam Ecclesiæ factam. Id verum
est, si velis firmitatem & constantiam fidei Petro promissam,
etiam ad Ecclesiam pertinere, immo propter Ecclesiam factam esse,
quemadmodum soliditas fundamenti est soliditas ædificii, & hoc
ipsum Patres voluerunt ; sicut enim caput totum hominem re-
præsentat, ita Pontifex Max. Ecclesiam toto orbe diffusam ; in cu-
jus rei figuram summus apud Hebræos Sacerdos totum orbem ter-
rarum vesti Pontificiæ inscriptum gestabat, juxta illud *Sapientis 18.
In veste poderis totus erat orbis terrarum.* Et teste Epiphanio *l. de lapidib.
& gemmis* : Idem Pontifex tempore Salomonis Regis, prælu-
dens velut illi Constantiæ & petriniæ firmitati, quam Christus Vicario
suo promisit, præter gemmas Rationis, adamantem, binis Sma-
ragdis incinctum, ad pectus gestabat ; qui Deo placato, serenâ luce
perfundebatur, irato verò & accincto vindictæ, sanguineus mica-
bat. Si verò sic Petrum Ecclesiam repræsentâsse dicas, ut tota fir-
mitas, & indeficientia veræ fidei ad Ecclesiam pertineat, excluso
Petro ; imprimis nihil potest dici, quod magis Evangelio repu-
gnet, ejúsque sententiæ : cum sole clarius sit, Christum ad Petrum
loqui, illi fidem polliceri, ejus confessionem præmio afficere, &
denique multis modis & velut anxie laborare, ut Petrum ab aliis
distinguat, eumque solum, non alios designet, nullâ Concilii men-
tione, nullâ Ecclesiæ factâ, nisi quòd hanc dicat se Petro inædifica-
turum. Deinde si hoc modo, quo Adversarii volunt, Evange-
lium

lium intelligas, sensus evadit planè absurdissimus, hic enim erit: Tu es Petrus: & super Ecclesiam, quam repræsentas, ædificabo Ecclesiam meam. Aut ergo Ecclesia sibi ipsi fundamentum est: aut duæ sunt Ecclesiæ, quarum una fundamentum est alterius: aut Petrus est Ecclesiæ fundamentum: & si est, quærimus quæ fieri possit, ut hujus fides & doctrina deficiat stante Ecclesiâ? Quod si ad alios sensus hæc Evangelii verba detorqueas, quasi fundamentum Ecclesiæ non sit Petrus, sed fides Divinitatis Christi, quam professus est: inprimis Evangelio vim facis, cujus tam antecedentia, quàm subsequenta verba omnino ad Petrum diriguntur, occasione ex illius confessione captatâ. Deinde Petri & Pontificis Romani primatum, hoc est, arcem Religionis Catholicæ evertis: hoc enim Evangelii loco aut sublato, aut in alienos sensus exposito, nihil amplius superest, quo adversus Calvinistas, & Lutheranos Primatum defendas.

Ex illo Joannis ult. *Pasce oves meas* (cujus, quæ sit sententia, jam supra vidimus,) hoc argumentum deducitur. Per hæc verba Petrus, ejusque successores constituti sunt Doctores & Pastores totius Ecclesiæ; aut ergo docentes illos, præsertim quæ sunt fidei, tenetur Ecclesia audire, aut non tenetur? si tenetur, ergo illi cum docent, errare non possunt: nam si possent, erraret etiam Ecclesia, quæ illorum doctrinæ tenetur acquiescere. Si verò Ecclesia non tenetur ea credere, quæ summus Pontifex ex verbo Dei credenda esse definit, non tam Petrus, quàm ipsa Ecclesia erit sibi Pastor, immo ipsa Petrum pascet, quia ipsa errantem Pontificem corriget, ipsa ducet, ipsa an Petri sententia cum Verbo Dei conveniat, an secus, judicabit, discernetque, hoc est, quod nunquam factum, nunquam auditum fuit, non ipse Pontifex confirmabit, reprobabitque fidem Concilii, sed Concilium fidem Pontificis: sicque malè Christus Petro dixerit: *Pasce oves meas*: cum potius ovibus & Ecclesiæ dicere debuisset: Si me amatis, pascite Petrum & Vicarium meum: errare hic potest, & in abrupta deferri, & falsa pro veris docere: vos Pastori Pastores este, & cadentem sublevate, hoc est, discipuli Magistrum docete, & oves Pastorem ducite.

Et ne credas nostra tantùm hæc esse argumenta, non verò Sanctorum Patrum, ipsos audi in hanc ipsam sententiam loquentes.

S. Leo Papa ad Episcopos Viennenses epist. 78. Hujus muneris Sacramentum ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit, ut in Beatissimo Petro principaliter collocaret, ut ab ipso quasi quodam capite dona sua, velut in corpus omne diffunderet, ut exortem semysterii intelligeret esse divini, qui ausus fuisset se à Petri soliditate dividere.

S. Augustinus serm. de Cathedra: Petra ergo pro devotione Petrus dicitur, eò quòd primus fidei fundamenta posuerit, & tanquam saxum immobile totius operis Christiani compagem, molemq; contineat.

Origenes in hunc Matth. Locum: Manifestum est, etsi non exprimitur, quòd nec adversus Petrum, nec adversus Ecclesiam porta prevalere potuerunt inferorum: nam si prevalerent adversus Petram, in qua fundata Ecclesia erat, contra Ecclesiam etiam prevalerent.

Plures in sequentibus paragraphis dabimus.

IV. Observandum interim est, si adversarii Conciliorum auctoritatem Pontificia ita præferrent, ut tunc solùm Pontificis sententias & definitiones in dubium vocarent, cùm à Concilio improbantur; tolerari utcùmque possent: sed ipsi nullius Concilii expectatâ sententiâ, sibi iudicium arrogant, admittuntque aut excludunt, quæ placent displicentve, ut experientia ostendit, eò solùm prætextu, quòd Papa extra Concilium errare possit: sicque non Concilio tantùm Papam submittunt, sed cujuslibet Episcopi privati que Doctoris censuræ, ab affectu plerùmque dictatæ: quo satis ostendunt, non tam sibi veritatis, & Conciliorum, quàm privatam causam cordi esse, ut interim agant, quod lubet,

Concilii obtentu dilatâ, aut etiam extinctâ obsequendi necessitate.

